

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

شبکه بهداشت و درمان مشگین شهر

بیمارستان ولیعصر (عج) مشگین شهر

بخش اورژانس

عنوان: درد شکم

تنظیم: دفتر بهبود کیفیت

1396

11-دردی که در اثر فعالیت ایجاد می شود

این نوع درد شکم باید جدی تر بررسی شود . اگر درد بالای شکم در اثر فعالیت ، مثلا ورزش یا از پله بالا رفتن ایجاد شود ، به خصوص اگر با تهوع و تنگی نفس یا تعریق همراه باشد ، ممکن است درد قلبی باشد . متأسفانه مبتلایان به چنین دردهای خیلی دیر مراجعه می کنند و اغلب درد را به مشکلات معده نسبت می دهند . خصوصیت مهم درد قلبی آن است که در اثر فعالیت تشدید می شود و با استراحت بهبود می یابد . گاهی درد ناشی از حمله قلبی به هیچ وجه در قفسه سینه یا بازوها احساس نمی شود و فقط در ناحیه بالای شکم احساس می شود .

12-درد زونا

یک بیماری ویروسی است که گاهی با درد نسبتاً شدید شکمی آغاز می شود و ابتدا تشخیص آن دشوار است و لب بعد حدود یک هفته از شروع علائم ضایعات تاوولی آن در ناحیه دردناک شکم پدیدار و تشخیص قطعی می شود . معمولاً این درد یک طرفه است .

13- درد قاعدگی

در بیشتر خانم ها به فاصله کمی قبل از شروع عادت ماهانه آغاز می شود . بسیاری از خانم ها با این نوع درد آشنایی دارند و آن را در هر بار قاعدگی تجربه می کنند . اگر هر دوره درد به صورت غیر عادی از دوره های قبل بود ، بیمار باید تحت بررسی قرار بگیرد . ممکن است کیست تخمدان پاره شود یا حتی بارداری خارج رحمی ، شبیه این دردها را ایجاد کند .

با آرزوی سلامتی و تندرستی برای شما

8-دردی که با تغییر وضعیت تشدید می یابد

اگر در اثر حرکت ، پهلوی به پهلوی شدن و سرفه درد ناحیه شکم تشدید شود ، احتمالاً اتفاق مهمی افتاده و پرده پوشاننده حفره شکم دچار التهاب شده است . به این حالت پریتونیت گفته می شود . پریتونیت یکی از اورژانس های پزشکی است و اغلب به عمل جراحی اورژانس نیاز دارد . چنین افرادی در زمان معاینه شکم با کوچکترین فشاروری جدار شکم دچار درد بسیار شدید می شوند . سوراخ شدن جدار روده یا معده و انسداد عروقی که به روده ها خونرسانی می کنند ، از علت های منجر به پریتونیت (التهاب حفره داخلی شکم) هستند .

9-دردی که به کشاله ران تیر می کشد

دردی که از ناحیه کمر شروع و به کشاله ران انتشار می یابد ، معمولاً ناشی از بیماری های کلیوی مانند عفونت کلیه و سنگ های کلیوی هستن . بیماران اغلب شکایت های دیگری از قبیل سوزش ادرار ، تهوع و استفراغ هم دارند .

10-درد عصبی

برخی بیماران هنگام مراجعه به یک نقطه خاص مانند ناف یا پهلوی یا نقطه ای در زیر دنده ها اشاره می کنند و از درد این نواحی شکایت دارند و در معاینه و بررسی های نکته ای که نشان دهنده بیماری باشد ، یافت نمی شود . این درد ها بیشتر جنبه روحی روانی (سایکوسوماتیک) دارند . در این زمان پزشکان بیمار را به خواب خوب ، ورزش و کنترل استرس های محیطی تشویق می کنند و در صورت لزوم به روان پزشک ارجاع می دهند .

درد های شکمی:

درد های شکمی نوع اول ، مثل درد ناشی از اسهال ، نفخ،دل پیچه و عادت ماهانه در خانم ها را تقریبا همه مردم می شناسند و حداقل چند بار در طول زندگی آن را تجربه کرده اند .

برخی از دردهای شکمی ، ساده و پیش پا افتاده اند و به درمان نیاز ندارند و خود به خود هم بهبود می یابند اما گاهی درد های شکمی خطرناک و حتی کشنده هستند و اگر طی چند ساعت به کمک بیمار نشتابیم ، جان و سلامت وی در معرض خطر قرار می گیرد .

دردهای خطرناک یا جدی خصوصیتی دارند که توجه به آنها برای اقدام به موقع و مراجعه به پزشک مهم است .

شکم به حد فاصل بین پرده دیافراگم (پرده زیر ریه ها) تا ناحیه ورودی لگن گفته می شود و یک حفره تو خالی است که برخی اندام های تو خالی مثل بخش کوچکی از مری ، معده ، روده بزرگ ، روده کوچک و نیز کبد ، طحال ، لوزالمعده و کیسه صفرا در آن جای گرفته اند . در دو طرف مهره ها و در ناحیه پشت ، کلیه و سیستم مجاری ادراری و کمی پایین تر و در ناحیه تحتان شکم ، رحم ، تخمدان ها و ضمائم آن در جنس مونث قرار گرفته اند.

13 نوع از آنها که به پیگیری نیاز دارند عبارتند از :

1- دردهای ارجاعی:

منشا این درد ها از محوطه خارج شکمی است یعنی بیمار با درد شکم مراجعه می کند و بعد از معاینه ها و آزمایش معلوم می شود . مثلا درد مربوط به عفونت قسمت تحتانی ریه و در اثر سینه پهلو کردن بوده و عفونت باعث انتشار درد به حفره شکمی شده است .

2- درد های شدید و نفس گیر

درد های ناتوان کننده و شدید که فرد در اثر آن خمیده و دولا راه می رود، نمی تواند بخوابد یا قادر به حضور در محل کارش نیست، و به بررسی نیاز دارند .

3- درد های متداوم

درد های کوتاه مدت شکمی معمولا مهم نیستند مثلا تولید زیاد گاز در روده ها و حرکات آن ممکن است درد ایجاد کنند و معمولا بعد از مدت کوتاهی ، بهبود می یابند ولی تداوم آن می تواند مشکل ساز باشد درد های شدید و عود کننده و طول کشیده از مواردی هستند، که باید بررسی شوند.

4- درد های همراه با تب

درد همراه با تب ، درد غیر معمولی و معمولا نشان دهنده وجود عفونت داخل بدن است . گاهی طخم معده یا اثنی عشر دچار عارضه پارگی می شوند و در حفره شکم ایجاد عفونت می کنند . ابرسه های داخل شکم ، التهاب کیسه صفرا یا لوزالمعده و سنگ های کلیوی که دچار عارضه شد هان از علل مهم تب همراه با دل درد هستند و همگی بیماریهای مهمی به شمار می آیند.

5- دردهای همراه با زردی پوست

به بررسی دقیق تر و گاه بستری بیمار نیاز دارد . این وجود درد همراه با زردی پوست ، ابن علامت می تواند به علت وجود سنگ کیسه صفرا ، تکان خوردن آن و در نتیجه انسداد مجاری صفراوی باشد . این بیماران با دل درد شدید و استفراغ مراجعه می کنند و گاهی لازم است در اسرع وقت تحت عمل جراحی قرار گیرند.

6- دردی که به پشت می زند

درد های که به پشت می زنند ، ممکن است با دردهای کمر یا دردهای عضلانی اشتباه گرفته شوند ولی همراهی درد شکم و درد پشت گاه به دلیل التهاب پانکراس یا التهاب و زخم اثنی عشر است . این بیماران باید از نظر قلبی هم بررسی شوند.

7- درد همراه با خونریزی گوارشی

درد شکم و استفراغ حاوی خون ، می تواند به دلیل خونریزی از مری یا معده باشد . خونریزی گاهی ناشی از وجود زخم در دستگاه گوارش فوقانی ، بیماریهای مزمن کبدی ، یا حتی سرطان دستگاه گوارش است . گاهی خونریزی گوارشی خود را با سیاه رنگ شدن مدفوع نشان می دهد و برخی اوقات در فرد دچار درد شکم ، خون روشن به همراه مدفوع یا بدون آن از مقعد دفع می شود . در همه این موارد باید هر چه سریعتر به پزشک مراجعه شود .

8- دردی که با تغییر وضعیت تشدید می یابد

اگر در اثر حرکت ، پهلو به پهلو شدن و سرفه درد ناحیه شکم تشدید شود ، احتمالا اتفاق مهمی افتاده و پرده پوشاننده حفره شکم دچار التهاب شده است . به این حالت پریتونیت گفته می شود . پریتونیت یکی از اورژانس های پزشکی است و اغلب به عمل جراحی اورژانس نیاز دارد . چنین افرادی در زمان معاینه شکم با کوچکترین فشارروی جدار شکم دچار درد بسیار شدید می شوند . سوراخ شدن جدار روده یا معده و انسداد عروقی که به روده ها خونرسانی می کنند ، از علت های منجر به پریتونیت (التهاب حفره داخلی شکم) هستند .